

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1KO/12/2020
Identifikačné číslo spisu: 1716200321
Dátum vydania rozhodnutia: 25.05.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Lubor Šebo
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:1716200321.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v kompetenčnom senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Petra Melichera a členov senátu JUDr. Ľubora Šeba (sudca spravodajca), JUDr. Márie Trubanovej, PhD., JUDr. Zdenky Reisenauerovej, JUDr. Petry Príbelskej PhD., JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a JUDr. Miroslavy Janečkovej, v spore žalobcu A. G., bytom v A., S. XX, proti žalovanej Sociálnej poisťovni, ústredie, so sídlom v Bratislave, ul. 29. augusta 8-10, o zaplatenie 1 534,80 €, vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 4Sa 80/2018, o nesúhlase Krajského súdu v Bratislave s postúpením veci Okresným súdom Bratislava I, takto

rozhodol:

Nesúhlas Krajského súdu v Bratislave s postúpením veci je d ô v o d n ý .

Vecne príslušným súdom na konanie je Okresný súd Bratislava I.

Odôvodnenie

1. Žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Pezinok domáhal, aby súd vydal platobný rozkaz a zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi peňažnú náhradu v sume 1 534,80 € do 15 dní odo dňa doručenia mu platobného rozkazu a trovy konania. V prípade, ak by žalovaná podala odpor proti vydanému platobnému rozkazu, navrhol, aby súd vydal rozsudok, ktorým zaviazá žalovanú zaplatiť žalobcovi peňažnú náhradu v sume 1 534,80 €. Tvrdí, že ide o uplatnenie nároku z dôvodu nezaplatenia mu starobného dôchodku žalovanou za obdobie od 1. januára 2013 do 30. júna 2013 v sume 1 534,80 €, na ktorý má nárok v zmysle rozhodnutia žalovanej z 15. januára 2014 č. 531 222 2280 0.

2. Okresný súd Pezinok postúpil spor z dôvodu miestnej príslušnosti podľa ustanovenia § 84 Os.p. a § 85 ods. 1 O.s.p. Okresnému súdu Bratislava I, nakoľko žalovaná patrí do obvodu Okresného súdu Bratislava I.

3. Okresný súd Bratislava I (ďalej aj „okresný súd“) postúpil spor vedený pod sp.zn. 4C/61/2016 prípisom z 19. septembra 2018 Krajskému súdu v Bratislave (ďalej aj „správny súd“ alebo „krajský súd“) v zmysle § 43 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“) z dôvodu vyslovenia svojej nepríslušnosti. Okresný súd mal za to, že konanie a rozhodovanie v tomto spore spadá do správneho súdnictva a že vecne príslušným (aj miestne

príslušným podľa § 13 ods. 1 SSP) je Krajský súd v Bratislave v zmysle § 10 SSP.

4. Správny súd nesúhlasil s postúpením veci z dôvodu, že vec patrí do agendy všeobecného súdnictva a vec preto v zmysle § 18 ods. 4 SSP predložil na rozhodnutie kompetenčnému senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“). Uviedol, že v danom prípade sa nejedná o vec patriacu do správneho súdnictva, nakoľko z obsahu podanej žaloby vyplýva, že ide o spor, predmetom ktorého je zaplataenie peňažnej pohľadávky, čo z povahy veci vylučuje, aby sa jednalo o vec spadajúcu do správneho súdnictva. V danom prípade sa jedná o súkromnoprávny spor, ktorý môže posúdiť a rozhodnúť iba príslušný súd v zmysle Civilného sporového poriadku. Žalobca síce doložil rozhodnutie žalovanej o priznaní starobného dôchodku z 15. januára 2014, avšak toto rozhodnutie nežiada preskúmať ako nezákonné, práve naopak, odkázal naň ako na podklad pre vydanie platobného rozkazu.

5. Kompetenčný senát najvyššieho súdu ako súd príslušný na rozhodnutie o vecnej príslušnosti (§ 18 ods. 4 a § 8 SSP v spojení s § 11 CSP) po prejednaní veci bez nariadenia pojednávania dospel k záveru, že nesúhlas Krajského súdu v Bratislave s postúpením veci je dôvodný.

6. Podľa § 18 ods. 4 SSP ak súd postúpi vec správne súdu, ktorý s tým nesúhlasí z dôvodu, že nejde o vec patriacu do správneho súdnictva, správny súd ju predloží na rozhodnutie kompetenčnému senátu najvyššieho súdu, ktorého rozhodnutím sú súdey viazané.

7. Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde (§ 2 ods. 2 SSP). Nedovolené konanie alebo opomenutie orgánov verejnej správy musí mať formu rozhodnutia, opatrenia, nečinnosti alebo iného faktického zásahu. Pojmové vymedzenie spôsobilého predmetu preskúmania súdom je dôležité pre žalobcu pri žiadaní ochrany v konaní pred správnym súdom. Žalobca musí nedovolené konanie alebo opomenutie orgánu verejnej správy opísať a právne kvalifikovať do niektorej z uvedených foriem zásahu a na základe toho si zvoliť spôsob právnej ochrany tým, že uvedie druh žaloby, ktorou sa domáha ochrany.

8. Podľa § 6 ods. 1 SSP správne súdey v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

9. Súkromnoprávne vzťahy, z ktorých vychádzajú súkromnoprávne spory a iné veci, sú charakterizované najmä právnou rovnosťou a vôľovou autonómiou ich účastníkov. Ich postavenie je rovnocenné, čo znamená, že jeden z účastníkov súkromnoprávneho vzťahu nie je oprávnený jednostranne ukladať povinnosti druhému účastníkovi a ani sám autoritatívne vynucovať splnenie povinnosti druhého účastníka súkromnoprávneho vzťahu. Verejnoprávne vzťahy ako vzťahy upravené normami verejného práva sú postavené na princípe nadriadenosti a podriadenosti subjektov (princíp subordinácie). Pre tieto právne vzťahy je typické, že jeden zo subjektov (orgán verejnej moci) ukladá jednostranne druhému účastníkovi právneho vzťahu na základe zákona a presne ustanoveným spôsobom povinnosti prostredníctvom autoritatívnych administratívnych aktov aplikácie práva. V týchto vzťahoch vystupuje zjavne do popredia princíp nerovnosti účastníkov a chýba tu autonómia vôle podriadeného účastníka.

10. Vychádzajúc zo skutkového stavu ako aj z obsahu spisu, je zrejmé, že žalobca sa prostredníctvom podanej žaloby domáha voči žalovanej zaplataenia peňažnej pohľadávky, a to sumy 1 534,80 €. Žalobca v žalobe namieta, že mu nebol vyplatený starobný dôchodok žalovanou za obdobie od 1. januára 2013 do 30. júna 2013. Podľa obsahu žaloby sa nedomáha preskúmania zákonnosti rozhodnutia (aj napriek tomu, že bolo k žalobe doložené rozhodnutie žalovanej o priznaní starobného dôchodku z 15. januára 2014) alebo postupu orgánov verejnej správy, ani nežiada poskytnúť ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy, teda nejde o správnu žalobu.

11. Nakoľko vec môže byť prejednaná správnym súdom iba v prípade, že z hľadiska predmetu konania ide o také konanie, ktoré spĺňa zákonom vymedzené podmienky, definované v ustanovení § 6 SSP, čo v danom prípade konštatovať nemožno, najvyšší súd súhlasí s názorom krajského súdu, že tu nejde o vec patriacu do správneho súdnictva. Ak sa žalobca žalobným petitom domáha zaplataenia konkrétnej sumy a nie preskúmania zákonnosti rozhodnutia alebo postupu žalovanej, súd musí z tohto žalobného petitu vychádzať. Správny súd o žalobnom návrhu na plnenie rozhodnúť nemôže.

12. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti kompetenčný senát najvyššieho súdu dospel k záveru, že v zmysle § 2, § 3 a § 6 SSP a § 137 CSP nejde o vec patriacu do správneho súdnictva a podľa § 12 CSP v spojení s § 13 a § 15 ods. 1 CSP je na konanie v prvej inštancii vecne a miestne príslušný Okresný súd Bratislava I s tým, že súdy sú týmto rozhodnutím viazané (§ 11 ods. 1 CSP).

13. Toto uznesenie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 7:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.